

РЕЦЕНЗІЯ
на дисертаційну роботу
ФЕН МІНКАЙ на тему
«ОБРАЗИ ПОВСЯКДЕННОСТІ В ЖАНРОВОМУ
ЖИВОПИСІ КИТАЮ ПОЧАТКУ ХХІ ст.»

представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD)

Галузь знань 02 – Культура і мистецтво

за спеціальністю 023

«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Актуальність теми дисертаційного дослідження Фен Мінкай зумовлена стрімким розвитком сучасного Китаю і, відповідно, віддзеркаленням цих змін жанровим живописом країни. Повсякденність у сьогоденнішньому Китаї — це поєднання стрімких економічних та технологічних змін із глибоко вкоріненими культурними традиціями.. Китайці дедалі частіше стикаються з протиріччям між індивідуалізмом нового та колективістськими цінностями старшого покоління, між глобалізацією та національною ідентичністю, що робить їх повсякденність одночасно сучасною, прагматичною та глибоко культурно вкоріненою. Ось чому вибір зазначеної наукової проблеми для дослідження є доречним і відповідає запитам сучасності.

Оцінка обґрунтованості та достовірності наукових положень, їх достовірності та новизни. Здобувачка обґрунтувала як вибір теми дослідження, так і його методологічний інструментарій та наукову концепцію. У роботі сформульовано гіпотезу, що була підтверджена Фен Мінкай через залучення широкого кола першоджерел та вторинних джерел. Тому це самостійно виконане дослідження є доказовим, а його наукові положення – достовірними.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що вперше комплексно розглянуте віддзеркалення теми повсякденності в сучасному жанровому живописі Китаю через призму впливів інституціональних, соціокультурних та інших факторів. Авторка дослідження демонструє широку панораму еволюції теми повсякденності в творчості китайських художників-жанровістів різних поколінь протягом XX ст., а надалі типологізує тематику та образність у цьому контексті у першу чверть XXI ст. У роботу введено значну кількість нової іконографії останніх десятиліть, що також робить її новаторською.

Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів. Структура дисертації та послідовність викладу матеріалу зумовлені метою та завданнями дослідження. Дисертація логічно структурована, ілюстративний матеріал до кожного підрозділу має високий ступінь інформативності та вказує на перспективність теми дослідження. Усі розділи дослідження, його висновки є обґрунтованими та пройшли апробацію. Отже, поставлена проблема дослідження та його результати відповідають паспорту спеціальності 023 – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Оцінка змісту дисертації, її завершеності та дотримання вимог академічної доброчесності. Дисертаційна робота складається з трьох розділів, у кожному з яких – три підрозділи. Структура дослідження є логічною, висновки – обґрунтованими. Текст дисертації успішно пройшов відповідну перевірку, порушень академічної доброчесності не виявлено.

Мова та стиль викладених результатів. Роботу написано українською мовою, з дотриманням наукового стилю викладення. Здобувачка продемонструвала високий рівень володіння українською мовою, що сприяє точності розуміння дослідженої наукової проблеми. Структура дисертації забезпечує послідовність викладу матеріалу, а висновки та результати є обґрунтованими.

Оприлюднення результатів дисертаційної роботи. Наукові результати дисертаційного дослідження висвітлені у трьох наукових публікаціях здобувача, включених на дату опублікування до переліку фахових видань України. Основні положення дослідження пройшли апробацію на шістьох наукових конференціях та самостійного розділу в колективній монографії.

Зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації.

1. У дисертаційному дослідженні детально описано та охарактеризовано критерії, на підставі яких проводився мистецтвознавчий аналіз жанрових творів. Утім, за якими критеріями було визначено періодизацію еволюції жанрового живопису протягом XX ст.. не є достатньо зрозумілим.
2. У дисертаційній роботі авторка наводить багато імен художників, які віддзеркалюють у своїй творчості тему повсякденності, наводить класифікацію образів повсякденності, основних її мотивів та сюжетів. Водночас у роботі мало приділено уваги такій важливій темі, як материнство, окремої ролі жінки в сучасному китайському суспільстві. На нашу думку, у подальшому бажаним є звернення авторки, яка є сучасною художницею, до такої проблематики.
3. Привертає увагу належне наповнення Додатку дослідження. Натомість у Додатку можна було б передбачити кілька узагальнювальних таблиць, що значно полегшило б сприйняття доволі розмаїтого матеріалу роботи.

Висновок про відповідність дисертації вимогам Порядку присудження наукових ступенів. Дисертаційна робота Фен Мінкай «Образи повсякденності в сучасному жанровому живописі Китаю на початку XXI ст.» за актуальністю, теоретичною та практичною цінністю здобутих результатів проведеного дослідження, обґрунтованістю висновків повністю відповідає за науковим профілем спеціальності 023 – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» та вимогам Порядку підготовки

здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненням від 19.05.2023 № 502) і у Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 року № 44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №341 від 21.03.2022).

Здобувачка Фен Мінкай заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 023 – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Офіційний рецензент:

Кандидат мистецтвознавства, професор

перший проректор з науково-педагогічної роботи

Харківської державної академії дизайну і мистецтв

М. ТОКАР